

Голоднюк А.А.,
Ст. викладач кафедри іноземних мов
ІМВ НАУ, м. Київ, Україна

Академічна мобільність студентів
як засіб покращення ефективності навчання
та успішності студентів

Пошук дієвих шляхів підвищення ефективності навчання та успішності студентів набуває все більшої актуальності.

Відпрацьовуються напрямки впровадження Болонських реформ у систему вищої освіти, підвищення рівня педагогічної майстерності та навченості викладачів, адаптація сучасних інноваційних технологій у процес навчання слухачів, впроваджується міжуніверситетський обмін досвідом, нові форми та методи стимулювання і мотивації студентів та багато іншого.

Порівняно недавно у Європейському науково-освітньому просторі почала застосовуватися та набуває колосального розповсюдження академічна мобільність.

Так, за даними ЮНЕСКО, у 2000 р. в світі налічувалося близько 2 млн студентів, що навчалися за кордоном; у 2010 році 3,6 млн студентів здобували вищу освіту за межами своєї держави, а їхня прогнозована кількість у 2020 році сягне 5,8 млн.

Набуває впровадження академічна мобільність і в нашій державі.

Так що таке академічна мобільність?

Під академічною мобільністю розуміється перенесення особи, яка будь-яким чином залучена до навчального процесу, до іншого навчального закладу на визначений період часу для навчання чи дослідження.

Розглядається розвиток академічної мобільності студентів, професорів та адміністраторів.

Країни розрізняють внутрішню академічну мобільність і зовнішню (навчання та стажування у міжнародних університетах та інших навчальних закладах).

За способом організації розрізняють організовану (здійснюється в рамках економічного, політичного або міжуніверситетського академічного партнерства) та індивідуальну (з власної ініціативи студента).

В залежності від мети розрізняють горизонтальну (на певний строк під час навчання) та вертикальну мобільність (з метою отримання наступного академічного чи наукового ступеня).

При запровадженні академічної мобільності потрібно врахувати низку питань, які необхідно вирішити.

По-перше, для забезпечення академічної мобільності потрібно внести зміни до існуючих законодавчо-нормативних документів щодо вищої освіти;

По-друге, візова підтримка академічної мобільності;

По-третє, розробка внутрішньо-університетського нормативно-правового забезпечення академічної мобільності з урахуванням специфіки освітніх закладів; створення механізмів реалізації різних форм академічної мобільності, узгоджених із законодавчими положеннями ЄС та нормами міжнародного права;

По-четверте, матеріально-технічне і інфраструктурне забезпечення академічної мобільності, що передбачає:

- створення відповідних структурних підрозділів в структурі ВНЗ, на які будуть покладатись завдання щодо організації і пошуку джерел фінансування міжнародного навчання, стажування й обмінів;

- надання інформаційної та консультативної підтримки щодо програм і грантів з академічної мобільності, допомогу в оформленні необхідних документів, візовий супровід, медичне страхування тощо;

- розвиток інфраструктури ВНЗ, а саме створення та вдосконалення сучасно оснащеного аудиторного фонду; системи гуртожитків, обладнання місць харчування, фітнес (тренажерних) залів, конференц-залів, організації побуту й дозвілля, курсів з мовної та загальнокультурної адаптації, пунктів медичного обслуговування;

По-п'яте, необхідно вирішити питання кадрового забезпечення академічної мобільності. Великою проблемою є втрата ефективних структур і методик підготовки викладачів та кураторів для роботи з іноземцями, особливо на підготовчих факультетах.

По-шосте, з метою організації інформаційного забезпечення та комунікаційного супроводу академічної мобільності потрібно створення й щотижневе оновлення багаторівневої інформаційної мережі, яка повинна акумулювати та розповсюджувати актуальну інформацію щодо академічної мобільності для всіх учасників навчального процесу через інтернет-ресурс ВНЗ;

Сьоме, фінансове забезпечення академічної мобільності передбачає збільшення державної фінансової підтримки участі талановитої та соціально незахищеної студентської молоді в закордонних освітніх програмах; розвиток програм державного та приватного кредитування і субсидування академічної мобільності; пошук грантів; вирішення фінансових аспектів академічних обмінів в рамках партнерства ВНЗ різних країн.

Таким чином, за умови вирішення вищезазначених питань, успішному впровадженню академічної мобільності, ми можемо розраховувати на збільшення конкурентоспроможності випускників; можливість набуття практики застосування та удосконалення володінням іноземними мовами; отримання досвіду роботи в іноземних компаніях; продовження освіти та навчання в аспірантурі у західних університетах із здобуттям диплому про вищу освіту іноземного ВНЗ; збільшення шансів людини на професійну самореалізацію; підвищення якості трудових ресурсів національної економіки.

Відповідно, запровадження академічної мобільності є одним із ефективних шляхів підвищення якості навчання студентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Городецька І.М. Соціо–психологічні аспекти навчання протягом всього життя і професійної перепідготовки. // 2012. 15th International Conference on Interactive Collaborative learning, ICL 2012. Article 6402121. Category CFP1223R ART code 95312
2. Joint Declaration on Harmonization of the Architecture of the European Higher Education System (Sorbonne, 1998).
3. Recommendation № R (95) 8. Of the committee of ministers to member states on academic mobility (Strasbourg, March, 2 1995).